

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

2. Vereshchahin, E.M. & Kostomarov, V.H. (1983). *Yazyk i kultura: Lihvostranovedenie v prepodavanii russkoho yazyka kak inostrannoho* [Language and culture: linguistic and cultural studies in teaching Russian as a foreign language]. Rukovodstvo, 3-e izd., pererabotannoe i dop. Moscow, 374 p. [in Russian].

3. Vorobev, V.V. (1997). *Linhvokulturolohiia: teoriia i metody* [Linguistic and cultural studies: theory and methods]. Moscow, Izd-vo Un-ta druzhby narodov, 331 p. [in Russian].

4. Nikitenko, Z.N. & Osianova, O.M. (1994). *O sodержanii natsionalno-kulturnoho komponenta v obuchenii anhliiskomu yazyku mladshikh shkolnikov* [About contents of national and cultural components in English language teaching of primary school pupils]. Iash, no.5, pp. 4–7. [in Russian].

5. *Obshcheevropeiskie kompetentsii vladeniiia inostrannym yazykom* (2003). [Common European Framework of Reference]. *Departament po yazykovoii politike*. Strasburh, russkaia versiiia. Moscow: MHLU. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 11.12.2017

УДК 371.134.032/.378.147

Алла Григор'єва, викладач кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

У статті висвітлено психолого-педагогічні основи формування понять “творчість” та “творча особистість”. Акцентовано увагу на дослідженні творчості як процесу поєднання двох підходів: процесуального – дослідження фаз, станів та результатів перетворення предмета творчості та особистісного – дослідження суб'єкта творчої діяльності, його потреб, мотивів, знань, умінь, навичок, властивостей, самосвідомості, емоцій, почуттів. Запропоновано різні аспекти феноменології творчості, що відображені в поняттях творчого потенціалу, творчої активності, творчого мислення, творчих здібностей, творчої індивідуальності.

Ключові слова: творчість, творчий процес, творча особистість, творчий потенціал, фахові дисципліни.

Лит. 10.

Alla Hryhoryeva, Lecturer of the Imitative, Arts and Crafts and Labour Training Department of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

THE DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF FUTURE DESIGN AND TECHNOLOGY TEACHER IN LEARNING PROCESS OF VOCATIONAL SUBJECTS

The article deals with the psychological-pedagogical approaches to the interpretation of the concepts “creativity” and “creative personality”. The attention is focused on the research of creativity as a combination process of two approaches: procedural – study of the phases, states and transformation results of the object of creativity, and personal – study of the subject of creative activity, its needs, motives, knowledge, skills, expertise, properties, self-consciousness, emotions, feelings. Different aspects of phenomenology of creativity, which are reflected in the notions of creative potential, creative abilities, creative thinking, creative consciousness, creative activity, creative work of the creative personality have been offered.

Based on the analysis of philosophical, psychological-pedagogical literature it had been determined the essence of the creative process, its peculiarities, phases of development, the relations of creativity with the psychological qualities of the personality. Content characteristics of vocational subjects and its influence on creative potential development of future Design and Technology teachers have been analyzed.

Keywords: creativity, creative process, creative personality, creative potential, vocational subjects.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Постіндустріальний динамізм, зростання соціальної ролі особистості, інтелектуалізація праці, швидка зміна розвитку техніки і технології підкреслює унікальність людини. Інтелект і творчий потенціал особистості стають основною продуктивною силою суспільства, що нерозривно пов'язано з розвитком

і вдосконаленням технічних засобів, які істотно посилюють перетворювальні можливості людини. Створення нового творчого продукту залежить від особистості творця, його пізнавальних потреб, сили внутрішньої мотивації та творчої рефлексії. Мотиваційна сфера особистості виступає одним з найважливіших компонентів її творчого потенціалу, а джерелом творчості є прагнення людини до самовизначення, самоактуалізації.

Таким чином, система професійної підготовки

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

майбутнього учителя технологій має бути спрямована на формування та розвиток загальних та професійних компетентностей в галузі технологічної освіти, що спрямовані на здобуття студентом відповідних знань, умінь і навичок, реалізацію творчих задумів, системний розвиток творчої індивідуальності особистості в предметно-перетворювальній та проектно-технологічній діяльності.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

Творчість є предметом аналізу багатьох учених, які досліджують природу цього феномена. Філософські аспекти дослідження творчості розглядалися у працях Г. Батищева, Г. Гиргинова, П. Енгельмейєра, Б. Кедрова, В. Цапка, А. Шуміліна. Психологічні аспекти творчості ґрунтовно розроблялися Л. Виготським, В. Крутецьким, О. Леонтьєвим, А. Луком, В. Моляком, Я. Пономарьовим, В. Рибалкою, В. Роменцем, С. Рубінштейном та ін. Проблема творчої особистості обґрунтовувалась у наукових дослідженнях А. Андрєєва, Д. Богоявленської, І. Волощука, Дж. Гілфорда, Р. Грановської, В. Загвязинського, В. Кан-Калика, Н. Кичук, Г. Костюка, Н. Кузьміної, А. Маслоу, З. Петрасинського, Н. Петровича, К. Роджерса, Н. Роджерс, С. Сисоевої та ін.

Мета статті – проаналізувати змістову характеристику фахових дисциплін та їх вплив на розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів технологій.

Виклад основного матеріалу. У психології творчість досліджується в двох аспектах – процесуальному та особистісному. В процесуальному аспекті визначаються особливості перетворення суб'єктом предмета творчості, об'єкта, об'єктивної дійсності в цілому; фази, стадії, етапи та результати такого перетворення. В особистісному аспекті головне місце займає характеристика особистості, як суб'єкта творчої діяльності, її потреби, мотиви, інтереси, знання, вміння, навички, характерологічні властивості, самосвідомість, емоції, почуття тощо. Так, узагальнюючи різні класифікації фаз процесу творчості, Я. Пономарьов запропонував таку їх послідовність: перша фаза (свідома робота) – підготовка (особливий діяльний стан, як передумова інтуїтивного осягнення нової ідеї); друга фаза (несвідома робота) – дозрівання (неусвідомлена робота над проблемою, інкубація спрямовуючої ідеї); третя фаза (перехід неусвідомленого у свідомість) – натхнення (внаслідок неусвідомленої роботи в сферу свідомості надходить ідея про розв'язок, спочатку гіпотетично, як принцип, задум); четверта фаза

(свідома робота) – розвиток ідеї, її кінцеве оформлення та перевірка [8].

На думку В. Моляко, творча особистість – особистість, яка самостійно обирає свої дії й рішення, досягає суттєвого рівня розумового розвитку і професійної майстерності, здатна до нестандартних дій, удосконалює свою відповідальність перед собою, колективом і суспільством. Розуміння В. Моляко сутності творчої діяльності особистості базується на дослідженнях ним конструювання, що, на його думку, моделює різні види технічної творчості і творчості взагалі [3; 5; 6]. Вчений розглядає “конструкторську діяльність, як процес побудови графічного об'єкту того чи іншого технічного пристрою, який здійснюється внаслідок перетворення вихідного матеріалу (технічні умови) через розумово-графічні інтерпретації і професійне спілкування з колегами” [6, 25]. Творчий процес конструювання складається, як вважає В. Моляко, з таких основних циклів – еталонування, проектування, ескізування. Вчений виділяє п'ять основних стратегій творчої конструкторської діяльності: I – стратегію пошуку аналогій (аналогізування), II – стратегію комбінаторних дій (комбінування), III – стратегію реконструктивних дій (реконструювання), IV – універсальну стратегію і V – стратегію випадковості установок або спонтанних дій [3].

Слід відмітити, що творчу діяльність не можна розглядати як дещо відокремлене, підпорядковане властивим тільки їй законам. Творча діяльність викликається не стільки здібністю до творчості, яка, як і будь-яка інша здібність, розвивається в самій діяльності, але спочатку тими об'єктивними можливостями, які відкриваються людині як результат її попередньої діяльності. Особливістю творчої особистості вважається її здатність до творчої активності. Творча активність визначається як пошукова перетворююча спонтанна діяльність особистості, яка не стимулюється ззовні, а викликається внутрішнім прагненням особистості. Важливою складовою творчої особистості є творчі здібності. На думку психолога С. Максименка, здібності – це індивідуально-психологічні особливості особистості, які є умовою успішного здійснення певної діяльності і які визначають відмінності в оволодінні необхідними їй знаннями, вміннями та навичками [2]. Вчений звертає увагу, що здібності – це реалізовані в діяльності потенційні можливості особистості, а не лише певні задатки. Саме із задатків (тобто природжених можливостей розвитку здібностей, передумови до їх розвитку) формуються здібності. Вищим рівнем розвитку

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

творчих здібностей є креативність особистості, що проявляються у мисленні, спілкуванні, окремих видах діяльності і становлять відносно стійку здатність особистості до творчості [9].

Внутрішньою передумовою, ядром творчої обдарованості є творчий потенціал, пов'язаний зі здатністю ставити і вирішувати суспільно значущі проблеми. Структура творчого потенціалу включає: 1) можливості, які ще не перейшли в здібності; 2) можливості, що активізують реалізацію здібностей; 3) стиль творчої діяльності, зокрема: задатки, схильності, які проявляються в підвищеній чутливості, заданій вибірковості, уподобаннях, а також у динамічності психологічних процесів; інтереси, їх спрямованість, частота та систематичність проявів, домінування пізнавальних інтересів; допитливість, прагнення до створення нового, схильність до розв'язку та пошуку проблем; швидкість засвоєння нової інформації, створення асоціативних масивів, схильність до постійних порівнянь, вироблення еталонів для наступного відбору інформації; прояви загального інтелекту – розуміння, швидкість оцінок, вибору шляхів розв'язку, адекватність дій; емоційна забарвленість процесів пізнання; емоційне ставлення, вплив почуттів на процес суб'єктивного оцінювання; наполегливість, цілеспрямованість, рішучість, працьовитість, систематичність у роботі, сміливість прийняття рішень; креативність – вміння комбінувати, знаходити аналоги, реконструювати, схильність до заміни варіантів, економічність розв'язків, раціональне використання засобів, часу тощо; інтуїтивізм – здатність до швидких оцінок, рішень, прогнозів; схильність до побудови особистісних стратегій і тактик при розв'язанні загальних і спеціальних нових проблем, задач, пошук виходу із складних, нестандартних ситуацій тощо [4, 16].

Отже, творчий потенціал, як динамічна структура особистості, включає комплекс творчих задатків, які проявляються і розвиваються у творчій діяльності, а також комплекс психічних новоутворень особистості протягом її вікового дозрівання. Він базується на уявленні і фантазії, асоціативних зв'язках, множинності інтуїтивних процесів, емоційній різноманітності й емпатійних почуттях, які здійснюються у процесі творчої діяльності.

Важливим компонентом творчої особистості педагога є творча індивідуальність. Ми поділяємо думку О. Отич, що творча індивідуальність – це сутнісна інтегративна якість особистості, що унікально і неповторно сполучає в собі індивідуальні, особистісні, професійні й творчі

риса та властивості, які зумовлюють самобутність педагога як людини і професіонала й визначають індивідуальний стиль його професійно-педагогічної діяльності та спілкування, власний педагогічний почерк та сукупність обраних ним педагогічних засобів, що утворюють його творчу лабораторію й зумовлюють формування його власної педагогічної школи [7, 61].

Особливе значення у розвитку творчого потенціалу майбутнього учителя технологій відіграє вивчення фахових дисциплін. У контексті нашого дослідження важливим є те, що базовою “одиницею” фахової підготовки є професійні знання. Складність його визначається тим, що професійне знання не є однорідним, воно містить три основних компоненти: загальнопрофесійні знання, які відрізняють одну професію від іншої, науково-предметні (дисциплінарні) знання, що мають науково-технологічну природу, і суто фахові, диференційовані знання [1].

Професійна готовність педагога до педагогічної діяльності визначається не тільки системою спеціальних знань, професійних дій і соціальних відносин, а й сформованістю і зрілістю професійно значущих якостей, відповідною кваліфікацією, яка виявляється у здатності до прогнозування цілей і результату педагогічного впливу, побудови індивідуальних траєкторій розвитку учнів, прийняття самостійного рішення та ін. У структуру готовності педагога до професійної діяльності входить: мотиваційний компонент як сукупність мотивів, адекватних цілям та завданням педагогічної діяльності; когнітивний компонент, пов'язаний з пізнавальною сферою людини. Він включає систему знань, необхідних для продуктивної педагогічної діяльності; операційний компонент – сукупність вмінь та навичок практичного вирішення завдань у процесі педагогічної діяльності; особистісний компонент, тобто сукупність особистісних якостей, важливих для виконання професійної діяльності.

У процесі навчання студенти опановують чимало професійно орієнтованих дисциплін, які закладають основу фахової майстерності майбутнього вчителя технологій, серед яких “Трудове навчання з практикумом”, “Декоративно-ужиткове мистецтво”, “Народні промисли і ремесла України”, “Основи художньої праці”, “Методика трудового навчання, гурткова та позакласна робота”, “Основи художнього конструювання і креслення”. Чільне місце у фаховій підготовці майбутніх учителів технологій, на нашу думку, відіграє “Декоративно-ужиткове мистецтво”. Основною метою вивчення

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

дисципліни є здатність застосування теоретичних знань та практичних навичок у різних видах прикладної діяльності, оволодіння декоративними техніками для втілення творчого задуму в творчу роботу. У результаті вивчення дисципліни майбутні вчителі повинні знати: історію та регіональні особливості українського та світового декоративно-прикладного мистецтва; основні види та жанри народного мистецтва; стилістичні особливості та специфіку роботи в різних видах декоративно-прикладного мистецтва; термінологію, та вміння застосовувати її в професійній діяльності; основні принципи композиції, її складові частини, що лежать в основі зображальної грамотності багатьох видів художньої творчості в декоративно-прикладній діяльності; властивості різноманітних матеріалів та технічні прийоми роботи з ними; технологічні операції, які вони виконують; види різних матеріалів, їх властивості, технологію виготовлення, обробку, застосування; назви інструментів, що використовуються при обробці матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування; правила безпечної праці при обробці різних матеріалів, вимоги гігієни праці тощо.

Відбір і структурування змісту навчальних курсів ґрунтуються на загальнодидактичних (гуманізації і гуманітаризації, доступності і системності, єдності теорії і практики, інтегрування освіти і науки, культуровідповідності, розвивального характеру навчання, естетизації) і специфічних принципах (виховного характеру навчання на засадах національної культури і мистецтва, інтеграції технологічних та етнодизайнерських знань і вмінь, єдності художньо-естетичної та проектної культури, традиційності народного мистецтва, ціннісного орієнтування, креативності, творчої самореалізації, політехнізму та ін.) [10].

На заняттях професійного спрямування студенти ознайомлюються з історією виникнення народних промислів та ремесел України, їх напрямками (гончарство, вишивка, ткацтво, килимарство, писанкарство, художня обробка дерева, гутництво, художня обробка шкіри та ін.), аналізують кращі зразки народного мистецтва, розвиваючи свій творчий потенціал. Визначають основні центри розвитку народних промислів та ремесел, зокрема Західне Поділля, Київщину, Полтавщину, Гуцульщину, Волинь, Слобожанщину, Запоріжжя та ін., вивчають досвід майстрів окремих напрямів, досліджують особливості та взаємозв'язок орнаментальних композицій, прийомів стилізації, кольору та ін.

Особливе значення у підготовці майбутнього

учителя технологій відіграє вишивка як один з давніх, найпоширеніших і найрозвиненіших видів народного мистецтва України. Студенти ознайомлюються із ручними та декоративними швами, мережкою, оволодівають технікою "чистий край", та засвоюють традиційні техніки вишивки: "занизування", "солов'їні вічка", "качалочка", "лиштва", "штапівка", "виколювання", "виризування", "ретязь" та ін. Результатом художньо-трудої діяльності є виготовлення конкретного декоративно-ужиткового виробу, оздобленого традиційними або нетрадиційними швами в народних традиціях, який оцінюється за його орнаментальністю, побудовою композиції, художнім оформленням, технікою виконання. Створення цих виробів розвиває у студентів здатність до нестандартного, оригінального бачення світу, що деякою мірою детермінується високим рівнем розвитку інтелекту, ця здатність зумовлена певною мотивацією, достатньою пізнавальною активністю та гнучкістю психіки, характеризується прагненням до нових рішень існуючих завдань, розвинутим інтуїтивним, творчим мисленням, винахідливістю, сприяє оригінальності мислення та уяви, розкриттю та реалізації творчого потенціалу майбутніх учителів технологій. Студенти також вишивають стилізовані композиції, багатокольорні орнаменти, тематичні панно, вироби з елементами самостійної творчості на основі традицій українських народних промислів тощо.

Під час вивчення фахових дисциплін студенти ознайомлюються з фізичними, технологічними, механічними особливостями конструкційних матеріалів (деревини, металу, глини, текстилю тощо), з основними технологіями їх обробки та оздоблення, оволодівають практичними вміннями та навичками конструювання та моделювання об'єктів праці.

Необхідною педагогічною умовою фахової підготовки майбутніх учителів технологій є реалізація етнодизайнерського проектування. На думку В. Сидоренка, етнодизайнерська діяльність є системою, що інтегрує наукові, технічні, етнічні, мистецькі й інші галузі наукового пізнання [10]. Особливе місце має створення студентських дизайн-груп, при яких їхня художньо-проектна, етнодизайнерська діяльність може стати максимально успішною, творчою, креативною. Одним із творчих етнопроектів є створення колекції ляльок, які одягнені у комплекси традиційного одягу відповідного регіону України. Проект має науково-теоретичну і практичну цінність. Теоретичне значення передбачає ознайомлення студентів із загальною теорією

української народної вишивки, еволюцією художніх засобів вишивок в історичному аспекті, з художніми відмінностями народної вишивки усіх етнографічних зон України, оздобленням українського традиційного одягу. Навчання ґрунтується на засвоєнні студентами знань з історії українського костюму. У процесі оволодіння художньо-проектною грамотою, вирішуючи ситуаційні творчі завдання, відбувається дослідження студентами народного вбрання, деталей крою, декору, певного поєднання усіх компонентів вбрання, що дозволяє простежити його архаїзм та змінність, локальні особливості у загальнонаціональному контексті.

Під час практичних робіт майбутні учителі технологій аналізують спільні та відмінні ознаки у вишивці подолян, гуцулів, бойків, лемків тощо, розглядають декоративно-технічні ознаки вишивки, детально вивчають подільську вишивку, а саме символічне значення мотивів вишитих узорів, обрядове призначення вишитого текстилю, техніки вишивання, досліджують форми, конфігурації графем, елементів, мотивів та композицій з них, що розвиває у студентської молоді навички і прийоми роботи, починаючи від репродуктивної інтерпретації мотивів й сюжетів до більш складних, творчих методів, перевтілення форм, змісту і образів у готовий декоративно-ужитковий виріб.

У цьому контексті варто наголосити, що оновлення змісту, методик викладання, форм і засобів здійснення навчально-виховного процесу, впровадження технологій особистісно зорієнтованої професійної підготовки та педагогіки партнерства уможливило створення освітнього середовища, за якого професійне навчання підвищує інтелект студентів, зміцнює віру у власні здібності, стимулює активність, творчість, самосвідомість тощо, у чому й виявляється гуманістична спрямованість інноваційної парадигми професійної освіти. Особливе значення у розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів технологій відіграє відвідування гуртків та факультативів “Декор” (художня обробка шкіри), “Школа вишивки”, “Школа народних ремесел”, “Студія ландшафтного дизайну”, “Витинанка”, “Великодні фантазії”; прослуховування лекційних занять в музеях, майстер-класи з участю майстрів народного мистецтва, залучення студентів до виставкової діяльності.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, одним із пріоритетних завдань суспільства та сучасної освіти є розвиток творчої

особистості педагога. Вагомим у підготовці майбутнього учителя технологій є вивчення фахових дисциплін, які спрямовані на формування спеціальних знань, умінь і навичок у сфері декоративно-ужиткового мистецтва, проектно-технологічної та методичної майстерності, що сприяє розвитку у студентів творчого потенціалу, стійкого інтересу до художньо-трудоваї та предметно-перетворювальної діяльності, виховання бережливого ставлення до традиційного народного мистецтва, а також формування особистісних якостей, ціннісних орієнтацій і загальної культури, гармонійне поєднання яких у педагогічній діяльності уможливило отримання оптимального результату – високої якості художньо-трудоваї підготовки учнів загальноосвітньої школи. До перспективних напрямів досліджень у даній сфері вважаємо за доцільне віднести такі проблеми: розвиток творчої особистості майбутнього учителя у процесі проектно-технологічної діяльності; формування творчої особистості учителя засобами народного декоративно-ужиткового мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беньковська Н. Б. *Формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. Б. Беньковська. – Хмельницький, 2015. – 194 с.*
2. *Загальна психологія: підруч. [за заг. ред. С. Д. Максименка]. – 2-е вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.*
3. Моляко В. А. *Психология конструкторской деятельности / В. А. Моляко. – М.: Машиностроение, 1983. – 134 с.*
4. Моляко В. А. *Психология творческой деятельности / В. А. Моляко. – К.: Знание, 1978. – 48 с.*
5. Моляко В. А. *Психология технического творчества / В. А. Моляко. – К.: Знание, 1982. – 20 с.*
6. Моляко В. А. *Техническое творчество и трудовое воспитание / В. А. Моляко. – М.: Знание, 1985. – 80 с.*
7. Отич О. М. *Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: [моногр.] / О. М. Отич; за наук. ред. І. А. Зязюна. – Чернівці: Зелена Буковина, 2009. – 752 с.*
8. Пономарев Я. А. *Психология творчества и педагогика / Я. А. Пономарев. – М.: Педагогика, 1976. – 280 с.*
9. Сисоєва С. О. *Основи педагогічної творчості: підруч. / С. О. Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.*
10. Тименко В. П. *Професійна дизайн-освіта: теорія і практика художньої обробки / В. П. Тименко, В. К. Сидоренко, Л. В. Оршанський. – К.: Педагогічна думка. – 2007. – 288 с.*

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ**

REFERENCES

1. Benkovska, N. B. (2015). Formuvannia profesiinykh yakosti maibutnikh fakhivtsiv bankivskoi spravy u protsesi fahovoi pidhotovky [Formation of Professional Qualities of Future Specialists in Banking in the Process of Professional Training]. *Candidate's thesis*. Khmelnytskyi, 194 p. [in Ukrainian].
2. Maksymenko, S. (Ed.). (2004). *Zahalna psykholohiia* [General Psychology]. Vinnytsia: Nova Knyha, 704 p. [in Ukrainian].
3. Molyako, V. A. (1983). *Psihologiya konstruktorskoj deyatelnosti* [Psychology of Design Activity]. Moscow: Mashinostroenie, 134p. [in Russian].
4. Molyako, V. A. (1978). *Psihologiya tvorcheskoj deyatelnosti* [Psychology of Creative Activity]. Kyiv: Znanie, 48p. [in Russian].
5. Molyako, V. A. (1982). *Psihologiya tehniceskogo tvorchestva* [Psychology of Technical Creativity]. Kyiv: Znanie, 20p. [in Russian].
6. Molyako, V. A. (1985). *Tehniceskoe tvorchestvo i trudovoe vospitanie* [Technical Creativity and Labour Education]. Moscow: Znanie, 80 p. [in Russian].
7. Otych, O. M. (2009). *Mystetstvo u systemi rozvytku tvorchoi individualnosti maibutnoho pedahoha profesiinoho navchannia: teoretychni i metodychni aspekty* [Art in the System of Developing the Creative Personality of the Future Teacher of Professional Training]. (Ed.). I. Ziaziun, Chernivtsi: Zelena Bukovyna, 752 p. [in Ukrainian].
8. Ponomarev, Ya. A. (1976). *Psixologiya tvorchestva i pedagogika* [Psychology of Creativity and Pedagogy]. Moscow, Pedagogika, 280p. [in Russian].
9. Sysoieva, S. O. (2006). *Osnovy pedahohichnoi tvorhosti* [The Fundamentals of Pedagogical Creativity]. Kyiv: Milenium, 344p. [in Ukrainian].
10. Tymenko, V. P. (2007). *Profesiina dyzain-osvita: teoriia i praktyka khudozhnoi obrobky* [Professional Design Education: Theory and Practice of Artistic Cultivation]. Kyiv: Pedahohichna dumka, 288 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 03.01.2018

УДК 378.147

Ірина Чорна, асистент кафедри економіки і маркетингу
Навчально-науковий інститут підприємництва та перспективних технологій
Національного університету "Львівська політехніка"

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ**

У статті розглянуто проблему впровадження інтерактивних методів навчання на заняттях з іноземної мови, як важливу педагогічну умову для досягнення майбутніми фахівцями з економіки професійної мобільності. Встановлено, що застосування інтерактивних технологій, рольових ігор та професійних ділових ігор на заняттях з іноземної мови забезпечують розвиток професійного мислення студентів у процесі навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: *інтерактивні методи навчання, підготовка майбутніх економістів, професійні ділові ігри, рольові ігри, тренінги, вивчення іноземної мови, професійна діяльність.*

Лім. 14.

Iryna Chorna, Assistant of the Economics and Marketing Department
Educational and Scientific Institute of Entrepreneurship and Promising Technologies
Lviv National Polytechnic University

**IMPLEMENTATION OF INTERACTIVE METHODS OF STUDYING AT FOREIGN
LANGUAGE LESSON AS IMPORTANT CONDITIONS OF FORMING THE
PROFESSIONAL MOBILITY OF FUTURE ECONOMIC PROFESSIONALS**

The author deals with the problem of introducing the interactive teaching methods in the foreign language classes as an essential condition for the achievement the professional mobility by future specialists in economics. It was established that the use of interactive technologies in foreign language classes provides the development of professional thinking of students in the process of studying at a higher educational institution. A future specialist is able to succeed in the professional career only in conditions of competitiveness in the labor market. Thus, the system of professional higher education should be aimed at training a competent, highly skilled, professional mobile specialist. An important condition for this is the using of interactive technologies in foreign language classes. Interactive teaching methods such as professional business games, role-playing games, trainings that build on feedback from all group members are key to achieving understanding and developing student thinking and communicative skills during the learning process. In the process of training highly skilled professionals in a foreign language, teaching students to demonstrate the acquired theoretical knowledge in